

KULTURA Chodské slavnosti
Chodové si umí užít tradiční muziku i bigbít **Strana B2**

FOTBAL Tři body z jihu Čech
Viktoria Plzeň včera porazila České Budějovice **Strana B4**

Počasí v kraji
21°C/ 24°C

14°C/ 15°C
Více informací najdete na pocasi.idnes.cz

plzen.idnes.cz

Předpověď počasí pro vaše město

Deštník, bunda nebo jen lehký svetr? S výběrem pomůže nová předpověď počasí přímo pro vaše město. Více na plzen.idnes.cz

PONDĚLÍ 11. 8. 2014
WWW.IDNES.CZ

B

Začíná Živá ulice
Co dnes nabízí program plzeňského festivalu **Strana B3**

Analýza: Drogou číslo jedna je v Plzni jednoznačně pervitin

Z výsledků analýzy odpadních vod za loňský rok vyplývá, že v Plzni mezi narkomany vítězí pervitin. Na dalších místech jsou amfetamin, kokain a extáze. V rámci republiky není západočeská metropole výjimečná.

PLZEŇ Pervitin je v Plzni drogou číslo 1. Loni se tu na tisíc obyvatel aplikovalo 6 229 dávek této drogy. Vyplývá to z analýzy odpadních vod odebraných v krajské metropoli. Z dalších drog je oblíbený amfetamin (433 dávek na 1000 obyva-

tel), kokain (136) a extáze (78). Analýza nezahrnuje heroin, výsledky totiž ovlivňuje množství pacientů užívajících opiáty legálně.

V množství spotřebovaného pervitinu je Plzeň na čtvrtém místě z republiky, více se užilo v Ústí nad Labem, Ostravě a Praze. „Rekl bych, že to odráží skutečnost. My už několik let primárně pracujeme především s lidmi závislými na pervitinu,“ hodnotí Martin Parula, ředitel občanského sdružení Ulice. To v minulosti pracovalo většinově s klienty závislými na heroinu, kvůli situaci na trhu s drogami se to však změnilo.

Množství spotřebovaného pervitinu podle Petra Hrouzka, ředitele Centra protidrogové prevence a terapie, odpovídá populaci problémových uživatelů, to znamená těch, kteří už se dají označit jako skuteč-

ně závislí. „Kolem 300 až 400 z nich přijde ročně k nám do nízkoprahového K-centra,“ konstatuje Hrouzek a odhaduje, že jich ve skutečnosti může být až dvojnásobek.

Přepočteno na počet dávek, to podle Hrouzka však stále neodpovídá. „Rekl bych, že tu bude ještě poměrně vysoké množství rekreačních uživatelů,“ naznačuje Petr Hrouzek s tím, že pervitin je mezi nimi vyhledáván pro své stimulační účinky. A zpravidla ti „víkendovi“ neužívají drogu nitrožilně, ale šňupáním či jinou formou.

Co se týče pořadí v republice, čtvrté místo nepřekvapuje ani Hrouzka, ani Parulu. Ústí nad Labem se potýká s řadou sociálních problémů, mimo jiné s vysokou nezaměstnaností a drogy jsou jednou z cest, jak tomu aspoň zdánlivě na chvíli uniknout. Ostrava je

FAKTA

Spotřeba drog 2013

(Počet dávek na 1 000 obyvatel):

Pervitin: dávka 40 mg čisté látky

- Ústí nad Labem 17 967
- Ostrava 9 675
- Praha 7935

4. Plzeň 6 229

Amfetamin: dávka 50 mg látky

- Ústí nad Labem 2430
- Plzeň 433**

Kokain: dávka 100 mg čisté látky

- Praha 489

2. Ústí nad Labem, Plzeň 136

- Brno 89

Extáze: dávka 100 mg čisté látky

- Praha 216
- Brno 108

3. Plzeň 78

Zdroj: Výzkumný ústav vodo hospodářský T. G. Masaryka

zase velmi blízko hranic a v sousedním Polsku se dají snáze sehnat léky, z nichž se droga podomácku vyrábí. „Navíc vyrobit podomácku pervitin není příliš složité,“ dodává Petr Hrouzek. A třetí Praha? Tam se stahovali lidé závislí na drogách vždycky.

Zájem je překvapivě také o poměrně drahý kokain

Překvapivé je množství kokainu, které výzkumníci v odpadních vodách našli. Se 136 dávkami na 1000 obyvatel za rok obsadila Plzeň spolu s Ústím druhé místo hned za Prahou. „Je to poměrně drahá droga, považuje se za drogu vyšší společnosti. Překvapilo mě, že je Plzeň (v tomto žebříčku) relativně takhle vysoko,“ pozastavuje se Hrouzek.

Podle Věry Očenáškové, vedou-

cí výzkumného týmu z Výzkumného ústavu vodo hospodářského T. G. Masaryka v Praze, zejména u kokainu a extáze kolísá spotřeba v průběhu týdne. „Rekreační spotřeba drog se projevuje především u extáze a kokainu,“ sdělila Očenášková.

V loňském roce proběhl v každém z devíti sledovaných měst čtyři odběrové kampaně, každá trvala týden.

„Ve sledovaných lokalitách byl denně odebrán jeden průměrný, takzvaný 24hodinový slévavý vzorek, tedy celkem 7 vzorků za týden. Každý vzorek byl zanalyzován a byl v něm zjištěn obsah drog,“ popsala Očenášková. Za rok 2013 bylo v každé lokalitě odebráno celkem 28 vzorků. Ve sběru vzorků se pokračuje i v letošním roce.

Barbora Němcová

Letošek na K2 byl výjimečný, hodnotí „Tráva“

PLZEŇ (ban) Je teprve pátým Čechem, který stanul na vrcholu K2. Bylo to 26. července 16.24 tamního času. Asi dvacet minut už tam na něj čekal další Čech, Radek Jaroš. Jemu se povedl výstup na pátý pokus, Honzovi „Trávovi“ Trávníčkovi z Plzně stačil jediný. Stejně jako na ty tři předchozí osmističkovky - Gasherbrum I, Manaslu i Annapurnu. Uvědomuje si, že měl štěstí. Ze mu přálo tolik důležité počasí.

„Letošní rok byl výjimečný. V základním táboře se nás sešlo až kolem šedesáti. Jak jsme to s Radkem počítali, dohromady nás na K2 mohlo vystoupit třeba čtyřicet,“ kroutí nevěřícně hlavou Honza Trávníček. To byl zřejmě i rekord hory. A dnů, kdy se dalo jít na vrchol, takzvaných summit days, bylo deset. „To je neuvěřitelné,“ říká Tráva.

Jan Trávníček uvažoval i o tom, že by využil toho, že díky přízní počasí vystoupili na vrchol tak brzy. Přemýšlel, že by se pokusil i o dvacítou nejvyšší horu Broad Peak (8047 m n.m.). Musel by tam ale jít sám a minimálně pět dní v základním táboře čekat, až se zase vyčasí. „A do toho jsme dostali zprávu, že jeden z horolezců, Španěl Miguel, ve čtvrtém táboře zemřel,“ líčí Trávníček. S Miguelem se na K2 přímo potkali. A jeho smrt asi měla na rozhodnutí největší vliv. „Přestala bejt na lezení hlava,“ krčí rameny. **» Více čtete na str. B3**

Krátce

CHRÁST

Hluchoněmého srazil vlak, muž přežil

Čtyřiačtyřicetiletého muže srazil včera ráno v Chrástu u Plzně vlak. Nehoda zkomplikovala provoz na trati Praha - Plzeň - Cheb. Muž utrpěl lehká zranění. Šel vedle kolejí, vlak neslyšel. Ten o něj zavadil a odhodil ho. Strojvedoucí troubil, ale dotyčný je hluchoněmý, proto nereagoval. (ČTK)

Šampionát v rallyesprintu V Pačejově vyhrál těsně Tarabus

Třetí podnik domácího šampionátu ve sprintrallye vyhrál Jaromír Tarabus s vozem Škoda Fabia S2000. Až v poslední rychlostní zkoušce odsunul na druhou příčku Němce Matthiase Kahleho s fabií WRC. Na třetí stupínek vystoupal Roman Odložilík s Fordem Fiesta. Ani jeden z těchto závodníků, stejně jako čtvrtý Jaroslav Orsák (Škoda Fabia S2000), nebuduje do mistrovství ČR ve sprintrallye. Pro první tři české posádky šlo o přípravu na Barum rallye, která se jede o posledním srpnovém víkend. „Nyní už se těšíme na Barumku, kde se opět pokusíme udělat radost našim fanouškům i sobě,“ uvedl Tarabus na svých webových stránkách. Z účastníků mistrovství skončil v Pačejově nejlépe na pátém místě Jaromír Tomašík, hned za ním se umístil lídr šampionátu Jan Sýkora. (sou)

Karel Trněný chvíli i vedl, ale pak havaroval. Foto: Roman Turovský

Kozina by se radoval, na Domažlicku si obléká stále víc lidí kroj

DOMAŽLICE Folklor neumírá, folklor žije. Přesvědčili se o tom návštěvníci tradičních Chodských slavností, které se v Domažlicích uskutečnily už pošedesáté. Při nich se představilo na pět stovek účinkujících nejen z regionu, ale i z dalších koutů České republiky i ze zahraničí. A to od nejmenších až po ty nejzkušenější, kteří byli už při začátku této každoročně největší domažlické události. Byla to parádní přehlídka folkloru a účtyhodný výkon několika generací.

„Zájem o folklor je rok od roku větší a větší. A především mezi mladými. Těch v souborech hodně přibývá a omladina i u nás na Chodsku chodí v krojích na různé akce a vůbec se za to nestydí. Naopak jsou na to hrdí,“ potvrzuje vedoucí programového oddělení Městského kulturního střediska Domažlice

Miroslav Černý. Podle něj za to může hlavně rodinná tradice. „Folklor je celoživotní záležitost. Naštěstí to v lidech zůstalo a po totalitních letech, kdy byl k folkloru jakýsi odpor, se k němu lidé zase hrdě hlásí a jsou na to pyšní,“ říká Černý.

A že ani o chodský folklor strach mít nikdo nemusí, dokazují dva největší tamní soubory, mrákovský a postřekovský. Ty mají dětské soubory, v nichž si vychovávají své umělce už od nejutěšnějšího věku.

Dětský mrákovský Mráček letos oslavil už pětadvacáté výročí a v současné době čítá asi padesátku dětí ve věku od pěti do patnácti let. A nejsou to jen děti z Mrákova, ale ze širokého okolí, které mají chuť si zazpívat i zatančit.

„Já tancuju a zpívám, a i na Chodských slavnostech jsem vystu-

poval,“ chlubí se pětiletý Martínek Hladík z Domažlic, který je členem Národopisného souboru Postřekov. „A už tam se mnou chodí i

sestřička Tereška. Té jsou tři roky,“ ukazuje blondáček pyšně na svou mladší sestru v chodském kroji a pak si zálibně prohlíží jednotlivé

Petr, Matěj a Eva Rodina Šimová z Kouta na Šumavě.

Foto: Yvetta Chmelová, MAFRA

díly svého kroje. Své dvě ratolesti do postřekovského souboru přivedla maminka Jiřina.

„Je to tradice,“ vysvětluje. Stejně tak vnímá chodský folklor rodina Šimová, která na Chodské slavnosti vyrazila v krojích. „Nejsme v žádném souboru, ale hrdě se hlásíme ke zdejšímu folkloru. Jsme pyšní na to, že můžeme nosit kroj. Já jsem jej zdělila a manžel kroj dostal k třicátým narozeninám, synovi jsme jej nechali ušít,“ vysvětluje Eva Šimová z Kouta na Šumavě. „Vestička je parádní,“ pyšní se čtyřletý Matěj. „Syn v tom, že chodí v kroji, nevidí nic podivného, my kroj oblékáme při různých příležitostech, třeba rodinných. A tak věřím, že tato tradice bude i v naší rodině žít i po další generace. Patří sem na Chodsko,“ věří Eva Šimová. **Yvetta Chmelová**